Lekce 10

Mnoho tranzitivních infinitivů se objevuje v přednominálních a předosobních stavech (*prenominal and prepersonal states*). Tyto se nazývají *vázané stavy* infinitivu (*bound states*).[1] Tak např. ⲧⲁⲉⲓⲟ (= ctít/uctívat) se také objevuje jako ⲧⲁⲉⲓⲉ- a ⲧⲁⲉⲓⲟ=. Vázané stavy umožňují, aby přímý předmět byl přímo sufigován (k) infinitivu bez použití (intervention) předložky.

ⲉⲕⲉ-ⲧⲁⲉⲓⲉ-ⲛⲉⲕⲉⲓⲟⲧⲉ = budeš ctít své rodiče
ⲉⲕⲉ-ⲧⲁⲉⲓⲟ-ⲟⲩ = budeš je ctít

(*a*) Různé kombinace infinitivu s osobním zájmenem (ⲧⲁⲉⲓⲟ-ⲕ = ctít tebe) sledují tytéž vzory jako předložky – viz Lekce 6 (*osobní sufixy*).
Existují však dva slovesné vzory, které nemají žádnou paralelu mezi předložkami:

i. předosobní zakončení na ⲃ= ⲗ= ⲙ= ⲛ= nebo ⲣ= spojující se s osobním zájmenem k vytvoření slabiky (ⲥⲟⲧⲙⲉⲧ *sot* │ *met*)

ⲥⲟⲧⲙ= z ⲥⲱⲧⲙ̄ = poslouchat:

ⲥⲟⲧⲙ-ⲉⲧ	ⲥⲟⲧⲙ-ⲛ̄ nebo ⲥⲟⲧⲙ-ⲉⲛ
ⲥⲟⲧⲙ-ⲉⲕ	ⲥⲉⲧⲙ̄-ⲧⲏⲩⲧⲛ̄
ⲥⲟⲧⲙ-ⲉ	
ⲥⲟⲧⲙ-ⲉⲩ	ⲥⲟⲧⲙ-ⲟⲩ
ⲥⲟⲧⲙ-ⲉⲥ	

ii. předosobní zakončení na jiné souhlásky

ϩⲟⲡ= z ϩⲱⲡ = skrýt:

ϩⲟⲡ-ⲧ̄ nebo ϩⲟⲡ-ⲧ	ϩⲟⲡⲛ̄
ϩⲟⲡ-ⲕ̄ nebo ϩⲟⲡ-ⲕ	ϩⲉⲡ-ⲧⲏⲩⲧⲛ̄
ϩⲟⲡ-ⲉ	
ϩⲟⲡ-ⲩ̄ nebo ϩⲟⲡ-ⲩ	ϩⲟⲡ-ⲟⲩ
ϩⲟⲡ-ⲥ̄ nebo ϩⲟⲡ-ⲥ	

(*b*) Alternativně se může používat předložka k označení přímého předmětu (Lekce 8):

ⲉⲕⲉⲧⲁⲉⲓⲟ ⲛ̄-ⲛⲉⲕⲉⲓⲟⲧⲉ = budeš ctít své rodiče
ⲉⲕⲉ-ⲧⲁⲉⲓⲟ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲟⲩ = budeš je ctít

Ve skutečnosti všechny infinitivy, které mají vázané stavy, připouštějí také ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ= k označení přímého předmětu.

Konstrukce s přímým předmětem

[1] „Traditionally these are called status absolutus, status constructus, and status pronominalis.“ (CG 167)

Použití nebo nepoužití vázaných stavů nebo předložky ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ= se řídí Stern-Jernstedtovým pravidlem následovně. (Infinitivy, které nemají vázáné stavy se tímto pravidlem neřídí.)

i. Všechny fráze s nulovým členem *musí* být přímo sufigované k přednominálnímu stavu v durativních i neurativních větách.

ϥ-ⲕⲁ-$^{\varnothing}$ⲛⲟⲃⲉ ⲉⲃⲟⲗ = on odpouští hříchy
ⲁϥ-ⲕⲁ-$^{\varnothing}$ⲛⲟⲃⲉ ⲉⲃⲟⲗ = on odpustil hříchy

ii. Jinak *v durativních větách musí být přímý předmět značen prostřednictvím* ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=.
V neurativní konjugaci je použití vázaného stavu nebo ⲛ̄/ⲙ̄ⲙⲟ fakultativní.

ϥ-ⲕⲱ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄-ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲉ = on odpouští naše hříchy
ⲁϥ-ⲕⲱ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄-ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲉ a ⲁϥ-ⲕⲁ-ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲉ ⲉⲃⲟⲗ = on odpustil naše hříchy

iii. Infinitivní doplnění k ⲛⲁ- (budoucnost) je neurativní.[2]

ϥ-ⲛⲁ-ⲕⲱ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄-ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲉ a ϥ-ⲛⲁ-ⲕⲁ-ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲉ ⲉⲃⲟⲗ = on odpustí naše hříchy

Podobně jakýkoliv komplementární infinitiv (ⲉ-ⲥⲟⲧⲡ-ϥ̄ = vybrat (vyvolit) ho) nebo infinitiv jako podst. jméno (ⲡ-ⲥⲟⲧⲡ-ϥ̄ = úkon vyvolení ho) je neurativní.

iv. *Výjimka*. Přímé předměty slovesa ⲟⲩⲱϣ ⲟⲩⲉϣ- ⲟⲩⲁϣ= (= chtít, přát si, toužit, milovat) jsou vždy sufigovány ve všech typech věty, i durativní.
ϥ-ⲟⲩⲁϣ-ⲕ̄ = on miluje tebe

Následuje seznam všech obvyklých/běžných infinitivů, které mají vázané stavy. (Pro všechny je předložkou přímého předmětu ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=.)

1. S dvěma souhláskami (biconsonantal)

ⲃⲱⲗ = uvolnit, rozvázat, interpretovat	ⲃⲁ̄-	ⲃⲟⲗ=
ⲃⲱⲗ ⲛ̄- ⲉⲃⲟⲗ = zničit, odstranit	ⲃⲁ̄- ⲉⲃⲟⲗ	ⲃⲟⲗ= ⲉⲃⲟⲗ
ⲕⲱⲧ = stavět, budovat	ⲕⲉⲧ-	ⲕⲟⲧ=
ⲙⲟⲩⲣ = (s)vázat	ⲙⲣ̄- ⲙⲉⲣ-	ⲙⲟⲣ=
ⲙⲟⲩⲥ = (na)plnit	ⲙⲉⲥ-	ⲙⲁⲥ=
ⲡⲱϣ = (roz)dělit	ⲡⲉϣ-	ⲡⲟϣ=
ⲟⲩⲱⲙ =jíst	ⲟⲩⲉⲙ-	ⲟⲩⲟⲙ=
ⲟⲩⲱϣ = chtít, přát si, toužit, milovat	ⲟⲩⲉϣ-	ⲟⲩⲁϣ=
ⲟⲩⲱⲥ = položit na, obsadit	ⲟⲩⲉⲥ-	ⲟⲩⲁⲥ=
ⲱϣ = číst	ⲉϣ-	ⲟϣ=
ϣⲱⲡ = přijmout, koupit	ϣⲉⲡ-	ϣⲟⲡ=
ⲥⲱⲡ = skrýt	ⲥⲉⲡ-	ⲥⲟⲡ=
ⲭⲱⲕ ⲛ̄- ⲉⲃⲟⲗ = (na)plnit	ⲭⲉⲕ- ⲉⲃⲟⲗ	ⲭⲟⲕ= ⲉⲃⲟⲗ

2. S dvěma souhláskami (biconsonantal) s koncovým ⲉ

ⲕⲱⲧⲉ = (o)točit (se)	ⲕⲉⲧ-	ⲕⲟⲧ=

[2] Pouze ⲛⲁ- samo se počítá jako durativní predikát.

ⲛⲟⲩϫⲉ = hodit, házet	ⲛⲉϫ-	ⲛⲟϫ=

3. Se třemi souhláskami (triconsonantal)

ⲙⲟⲩⲟⲩⲧ [mōwt] = zabít	ⲙⲟⲩⲧ- ⲙⲉⲩⲧ-	ⲙⲟⲟⲩⲧ=
ⲥⲟⲡⲥ̄ = prosit, utěšit, modlit se	ⲥⲉⲡⲥ̄-	
ⲥⲱⲧⲡ̄ = vybrat, vyvolit	ⲥⲉⲧⲡ̄-	ⲥⲟⲧⲡ=
ⲥⲱⲟⲩϩ = shromáždit	ⲥⲉⲩϩ-	ⲥⲟⲟⲩϩ=
ⲟⲩⲱⲛϩ̄ ⲛ̄- ⲉⲃⲟⲗ = zjevit	ⲟⲩⲉⲛϩ̄- ⲉⲃⲟⲗ	ⲟⲩⲟⲛϩ= ⲉⲃⲟⲗ
ⲯⲱⲱⲧ = odříznout, postrádat	ⲯⲉⲧ- ⲯⲉⲉⲧ-	ⲯⲁⲁⲧ=

4. Se třemi souhláskami (triconsonantal), třetí je ⲃ ⲗ ⲙ ⲛ nebo ⲣ

ⲥⲱⲧⲙ̄ = slyšet	ⲥⲉⲧⲙ̄-	ⲥⲟⲧⲙ=
ⲧⲱϩⲙ̄ = pozvat	ⲧⲉϩⲙ̄-	ⲧⲁϩⲙ=

5. Počáteční ⲧ, koncový osobní sufix

ⲧⲟⲩⲛⲟⲥ = probudit, vzbudit	ⲧⲟⲩⲛⲉⲥ-	ⲧⲟⲩⲛⲟⲥ=
ⲧⲛ̄ⲛⲟⲟⲩ = poslat (sem), přinést	ⲧⲛ̄ⲛⲉⲩ-	ⲧⲛ̄ⲛⲟⲟⲩ=
ϫⲟⲟⲩ [ⲧⲯⲟⲟⲩ] = poslat (pryč)	ϫⲉⲩ-	ϫⲟⲟⲩ=

6. Počáteční ⲧ, koncové ⲟ

ⲧⲃ̄ⲃⲟ = (o)čistit	ⲧⲃ̄ⲃⲉ-	ⲧⲃ̄ⲃⲟ=
ⲧⲁⲉⲓⲟ = ctít, vzdát čest	ⲧⲁⲉⲓⲉ-	ⲧⲁⲉⲓⲟ=
ⲧⲁⲕⲟ = zničit	ⲧⲁⲕⲉ-	ⲧⲁⲕⲟ=
ⲕⲧⲟ [místo ⲧⲕⲧⲟ] reflexivní = vrátit (se)	ⲕⲧⲉ-	ⲕⲧⲟ=
ⲧⲁⲗⲟ = zvednout, nasednout, nastoupit	ⲧⲁⲗⲉ-	ⲧⲁⲗⲟ=
ⲧⲁⲙⲟ = učit	ⲧⲁⲙⲉ-	ⲧⲁⲙⲟ=
ⲧⲁⲟⲩⲟ = vyslat	ⲧⲁⲟⲩⲉ-	ⲧⲁⲟⲩⲟ=
ⲧⲁⲯⲟ = (roz)množit	ⲧⲁⲯⲉ-	ⲧⲁⲯⲟ=
ⲭⲛⲟⲩ = žádat, ptát se	ⲭⲛⲉ-	ⲭⲛⲟⲩ=
ⲭⲡⲟ = produkovat, plodit, získat	ⲭⲡⲉ-	ⲭⲡⲟ=
ⲧⲁϩⲟ = chytit, dosáhnout, dostat se	ⲧⲁϩⲉ-	ⲧⲁϩⲟ=
ⲧⲁϩⲟ ⲛ̄- ⲉⲣⲁⲧ= = stát, postavit	ⲧⲁϩⲉ- ⲉⲣⲁⲧ=	ⲧⲁϩⲟ= ⲉⲣⲁⲧ=
ⲧⲁⲭⲣⲟ = upevnit, potvrdit	ⲧⲁⲭⲣⲉ-	ⲧⲁⲭⲣⲟ=

7. V předosobním stavu poslední slabika obsahuje ⲱ

ⲙⲟⲥⲧⲉ = nenávidět	ⲙⲉⲥⲧⲉ-	ⲙⲉⲥⲧⲱ=
ⲥⲟⲃⲧⲉ = připravit	ⲥⲃ̄ⲧⲉ-	ⲥⲃ̄ⲧⲱⲧ=
ⲥⲟⲡⲥⲡ̄ = prosit	ⲥⲡ̄ⲥⲡ̄-	ⲥⲡ̄ⲥⲱⲡ=
ⲥⲟⲟⲩⲛ = poznat	ⲥⲟⲩⲛ̄-	ⲥⲟⲩⲱⲛ=
ⲯⲧⲟⲣⲧⲣ̄ = rušit	ⲯⲧⲣ̄ⲧⲣ̄-	ⲯⲧⲣ̄ⲧⲱⲣ=

8. V předosobním stavu se objevuje koncové ⲧ=

ⲉⲓⲛⲉ = přinést	ⲛ̄-	ⲛ̄ⲧ=
ⲙⲉ = milovat	ⲙⲉⲣⲉ-	ⲙⲉⲣⲓⲧ=

ϥι = vzít, sbírat	ϥι-	ϥιτ=
ϫι = vzít, dostat, přijmout	ϫι-	ϫιτ=
ϫιϲϵ = zdvihnout, nadzvednout	ϫϵϲτ-	ϫλϲτ=

9. Předosobní stav končí dvojitou samohláskou

ϵιρϵ = dělat	ⲣ̄-	ⲁⲁ=
ϰω = položit, klást	ϰⲁ-	ϰⲁⲁ=
ϰω ⲛ̄ ϵⲃⲟⲗ = odpustit (hřích), uvolnit	ϰⲁ- ϵⲃⲟⲗ	ϰⲁⲁ= ϵⲃⲟⲗ
ϲω = pít	ϲϵ-	ϲⲟⲟ=
ϯ = dát	ϯ-	ⲧⲁⲁ=
ϫω = říct	ϫϵ-	ϫⲟⲟ=

10. Některá jiná

ϲϩⲁϊ = psát	ϲϩⲁϊ- ϲϵϩ-	ϲϩⲁϊ= ϲⲁϩ=
ⲧⲱⲟⲩⲛ = zdvihnout, nadzvednout	ⲧⲟⲩⲛ-	ⲧⲱⲟⲩⲛ=
ϫⲟ = sít	ϫϵ-	ϫⲟ=

Složené infinitivy jsou ustálené výrazy

ϯ-$^{\varnothing}$ⲃⲁⲡⲧⲓϲⲙⲁ = pokřtít (dát-křest)
ϫι-$^{\varnothing}$ⲃⲁⲡⲧⲓϲⲙⲁ = být pokřtěn (přijmout-křest)

které se skládají z fráze s nulovým členem, která je sufigovaná k přednominálnimu stavu. Zvlášť běžné jsou ty, které stojí na ⲣ̄- (= dělat, činit), ϯ- (= dát, produkovat) a ϫι- (dostat, přijmout), i když se vyskytují mnohé jiné. Toto je velmi běžný způsob tvoření.

ϯ-$^{\varnothing}$ϲⲃⲱ učit (dá(va)t-$^{\varnothing}$učení)
ⲣ̄-$^{\varnothing}$ⲛⲟⲃϵ hřešit (činit-$^{\varnothing}$hřích)
ⲣ̄-$^{\varnothing}$ⲯⲟⲣⲡ̄ předcházet (jednat/konat-jako-$^{\varnothing}$první)
ⲧⲁⲯϵ-$^{\varnothing}$ⲟϵⲓⲱ hlásat, evangelizovat (množit/násobit-$^{\varnothing}$volání)

Řecké ekvivalenty jsou často denominativní slovesa: ⲣ̄-$^{\varnothing}$ϩⲙ̄ϩⲁⲗ = δουλεύειν sloužit (δοῦλος = ϩⲙ̄ϩⲁⲗ). ⲣ̄-$^{\varnothing}$ϩⲟⲧϵ = φοβεῖσθαι bát se (φόβος = ϩⲟⲧϵ). Některé složeniny obsahují *possessed noun* místo fráze s nulovým členem: ⲧϲⲁⲃϵ-ⲉⲓⲁⲧ= = učit/ukázat (instruovat-oči-koho).

Některé složené infinitivy, jako celek, mohou mít přímý předmět; předložka užitá k označení takového přímého předmětu se liší od jednoho výrazu k druhému.

ϯ-$^{\varnothing}$ϲⲃⲱ ⲛⲁ-ϥ = učit ho (dávat-$^{\varnothing}$učení [mu])
ⲣ̄-$^{\varnothing}$ϫⲣⲉⲓⲁ ⲙ̄ⲙⲟ-ϥ = potřebovat to (vytvářet-$^{\varnothing}$potřebu [toho])
ϫι-$^{\varnothing}$ϲⲃⲱ ⲉⲣⲟ-ϥ = učit se to (přijmout-$^{\varnothing}$poučení o [tom])

Složené infinitivy učiněné z ⲣ̄- ve významu „mít nebo vykonávat funkci nebo (charakteristickou) vlastnost (čeho)“
ⲣ̄-$^{\varnothing}$ϩⲙ̄ϩⲁⲗ = sloužit
ⲣ̄-$^{\varnothing}$ⲣ̄ⲣⲟ = kralovat

ⲣ̄-$^{\varnothing}$ϫⲟⲉⲓⲥ = být pánem
se v durativních větách objevují jako ⲟ† ⲛ̄- (ⲟ† je stativ odpovídající ⲣ̄-, ze slovesa ⲉⲓⲣⲉ)
ⲟ† ⲛ̄-$^{\varnothing}$ϩⲙ̄ϩⲁⲗ = sloužit
ⲟ† ⲛ̄-$^{\varnothing}$ⲣ̄ⲣⲟ = kralovat
ⲟ† ⲛ̄-$^{\varnothing}$ϫⲟⲉⲓⲥ = být pánem

Některé složené infinitivy obsahují určitý nebo přivlastňovací člen. Např.
ⲣ̄-ⲡⲙⲉⲉⲩⲉ ⲛ̄- = vzpomínat si (dělat-myšlení na)
ⲣ̄-ⲡⲉϥⲙⲉⲉⲩⲉ = vzpomínat si na něho (dělat-jeho-myšlení)

Imperativ a vokativ

Afirmativní imperativ má stejnou formu jako infinitiv (s jeho vázanými stavy).

ⲥⲟⲧⲡ-ⲟⲩ nebo ⲥⲱⲧⲡ̄ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲟⲩ = vyber/vyvol si je
ⲥⲉⲧⲡ̄-ⲡⲉϊⲗⲁⲟⲥ nebo ⲥⲱⲧⲡ̄ ⲙ̄-ⲡⲉϊⲗⲁⲟⲥ = vyber/vyvol si tento lid
ⲧⲁⲯⲉ-$^{\varnothing}$ⲟⲉⲓⲯ = hlásej evangelium
ⲟⲩⲱⲙ = jez

Negativní imperativy se tvoří prefigovaním ⲙ̄ⲡⲣ̄- (nebo ⲙ̄ⲡⲱⲣ ⲉ-) k infinitivu.

ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲥⲟⲧⲡ-ⲟⲩ nebo ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲥⲱⲧⲡ̄ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲟⲩ = nevyber/nevyvol si je
ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲥⲉⲧⲡ̄-ⲡⲉϊⲗⲁⲟⲥ nebo ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲥⲱⲧⲡ̄ ⲙ̄-ⲡⲉϊⲗⲁⲟⲥ = nevyber/nevyvol si tento lid
ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲧⲁⲯⲉ-$^{\varnothing}$ⲟⲉⲓⲯ = nehlásej evangelium
ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲟⲩⲱⲙ = nejez

U deseti sloves existují *zvláštní afirmativní imperativy*. (Jejich negace se tvoří ⲙ̄ⲡⲣ̄- + normální infinitiv.)

ⲁⲗⲟ= (reflexivně) = zastav se (inf. ⲗⲟ)
ⲁⲙⲟⲩ = přijď (inf. ⲉⲓ)
  ⲁⲙⲟⲩ = [řečeno muži]
  ⲁⲙⲏ = [řečeno ženě]
  ⲁⲙⲏⲉⲓⲧⲛ̄ nebo ⲁⲙⲏⲉⲓⲛ = [řečeno více osobám]
ⲁⲛⲓⲛⲉ = přines (ⲁⲛⲓ-, ⲁⲛⲓ=) (inf. ⲉⲓⲛⲉ)
ⲁⲛⲁⲩ = hleď, dívej se (inf. ⲛⲁⲩ)
ⲁⲣⲓⲣⲉ = dělej (ⲁⲣⲓ-, ⲁⲣⲓ=) (inf. ⲉⲓⲣⲉ)
ⲁⲩ- nebo ⲁⲩⲉ- (ⲁⲩⲉⲓ) = předej, odevzdej (bez infinitivu)
ⲁⲟⲩⲱⲛ = otevři (ⲟⲩⲛ̄-) (inf. ⲟⲩⲱⲛ)
ⲁⲭⲓ- nebo ⲁⲭⲉ- (ⲁⲭⲓ=) = řekni (inf. ϫⲱ)
ⲙⲁ- (ale obvykle ϯ, ϯ-, ⲧⲁⲁ) = dej (inf. ϯ)
ⲙⲟ nebo ⲙⲱ = vezmi (bez infinitivu)

Např.: ⲁⲙⲟⲩ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲙ̄-ⲡⲣⲱⲙⲉ „Vyjdi z toho člověka!“; ⲓ̅ⲥ̅ ⲁⲣⲓ-ⲡⲁⲙⲉⲉⲩⲉ ⲡⲭⲟⲉⲓⲥ „Ježíši, vzpomeň si/pamatuj na mně, Pane!“

ⲙⲁ- se nepovinně prefiguje imperativu složených infinitivů tvořených na ⲧ- (= dá(va)t) a kauzativních sloves třídy ⲧⲁⲉⲓⲟ (počáteční ⲧ, koncové ⲟ). Tak ⲙⲁ-ⲧ-ⲥⲃⲱ = uč/pouč. ⲙⲁ-ⲧⲁⲉⲓⲉ-ⲡⲉⲕⲉⲓⲱⲧ ⲙⲛ̄-ⲧⲉⲕⲙⲁⲁⲩ = cti svého otce a svou matku.

Vokativ musí být vyjádřen jako fráze s *určitým* členem nebo jako osobní jméno. ⲧⲉⲥϩⲓⲙⲉ = [Ó] ženo! ⲡϫⲟⲉⲓⲥ = [Ó] Pane! ⲡⲁⲛⲟⲩⲧⲉ ⲡⲁⲛⲟⲩⲧⲉ = Bože můj, Bože můj! ⲙⲁⲣⲓⲁ = [Ó] Marie!

Slovíčka

Další slovesa: náboženství

ⲙⲟⲩⲣ (ⲙⲣ̄-, ⲙⲟⲣ=) ⲙⲛⲣ†	(s)/(při)vázat
ⲃⲱⲗ (ⲃⲗ̄-, ⲃⲟⲗ=) ⲃⲛⲗ†	uvolnit, rozvázat, interpretovat
ⲣ̄-ⲛⲟⲃⲉ	hřešit
ⲣⲉϥ- (mask. nebo fem.)	někdo, kdo ..., věc, která ...
ⲣⲉϥ-ⲣ̄-ⲛⲟⲃⲉ (mask., fem.)	hříšník
ⲕⲱ ⲉⲃⲟⲗ (ⲕⲁ-, ⲕⲁⲁ=) ⲕⲛ†	odpustit, uvolnit
ⲥⲙⲟⲩ ⲉ-, ⲥⲙⲁⲙⲁⲁⲧ†	žehnat, velebit
ⲧⲁⲉⲓⲟ (ⲧⲁⲉⲓⲉ-, ⲧⲁⲉⲓⲟ=) ⲧⲁⲉⲓⲏⲩ†	ctít, vzdát čest
ⲟⲩⲱϣⲧ̄ ⲛ̄-/ⲛⲁ=	uctívat, sklánět se před, zdravit
ⲙⲉ (ⲙⲉⲣⲉ-, ⲙⲉⲣⲓⲧ=)	milovat
ϣⲗⲏⲗ	modlit se
ⲥⲟⲡⲥ̄ (ⲥⲉⲡⲥ̄-)	prosit, utěšovat
také ⲥⲟⲡⲥⲡ̄ (ⲥⲡ̄ⲥⲡ̄-, ⲥⲡ̄ⲥⲱⲡ=) ⲥⲡ̄ⲥⲱⲡ†	
ⲧⲱϩⲙ̄ (ⲧⲉϩⲙ-, ⲧⲁϩⲙ=) ⲧⲁϩⲙ̄†	(za)volat, pozvat
ⲥⲱⲧⲡ̄ (ⲥⲉⲧⲡ̄-, ⲥⲟⲧⲡ=) ⲥⲟⲧⲡ̄†	vybrat si, vyvolit si
ⲧⲃ̄ⲃⲟ (ⲧⲃ̄ⲃⲉ-, ⲧⲃ̄ⲃⲟ=) ⲧⲃ̄ⲃⲏⲩ†	očistit
*ⲕⲣⲓⲛⲉ ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=	soudit
ⲙ̄ⲡϣⲁ ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=	stát se hoden čeho
ⲧⲁϣⲉ-∅ⲟⲉⲓϣ ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=	hlásat, kázat

Každodenní život

ⲕⲱⲧ (ⲕⲉⲧ-, ⲕⲟⲧ=) ⲕⲛⲧ†	stavět, budovat
ⲟⲩⲱⲙ (ⲟⲩⲉⲙ-, ⲟⲩⲟⲙ=)	jíst
ⲥⲱ (ⲥⲉ-, ⲥⲟⲟ=)	pít
ϫⲟ (ϫⲉ-, ϫⲟ=) ϫⲛⲩ†	sít, rozsévat
ⲟⲩⲱϩ (ⲟⲩⲉϩ-, ⲟⲩⲁϩ=) ⲟⲩⲛϩ†	položit na, obsadit; přebývat
ϣⲱⲱⲧ (ϣⲉⲧ-/ϣⲉⲉⲧ-, ϣⲁⲁⲧ=) ϣⲁⲁⲧ†	odříznout, uříznout, obětovat; (ϣⲁⲁⲧ† ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=) postrádat

Spojky

*ⲧⲟⲧⲉ	nato, tehdy, pak
ϫⲉⲕⲁⲁⲥ nebo ϫⲉⲕⲁⲥ (+ optativ)	takže...., aby...
ϫⲉ- (+ optativ)	takže...., aby...

ϫε- (věta, ne optativ)	protože
ⲉϣϫε-	jestli[3]
ⲉϣⲱⲡε-	jestli
*ⲟⲩⲇε nebo *ⲟⲩⲧε	ani

Citoslovce

ⲉⲓⲥ-, ⲉⲓⲥϩⲏⲧⲉ	hle![4]
*ϩⲁⲙⲏⲛ	amen

Cvičení

A.
a. ⲁⲩ-ⲙⲟⲣ-ⲉⲧ.
b. ⲙ̄ⲡⲟⲩ-ⲃⲟⲗ-ⲉ.
c. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲟⲩ-ⲕⲁⲁ-ⲥ.
d. ⲁⲩ-ⲧⲁⲉⲓⲉ-ⲧⲏⲩⲧⲛ̄.
e. ⲙ̄ⲡⲟⲩ-ⲙⲉⲣⲓⲧ-ⲟⲩ.
f. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲟⲩ-ⲥⲡ̄ⲥⲱⲡ-ⲕ̄.
g. ⲁⲩ-ⲧⲁϩⲙ-ⲟⲩ.
h. ⲙ̄ⲡⲟⲩ-ⲥⲟⲧⲡ-ⲛ̄.
i. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲟⲩ-ⲧⲃ̄ⲃⲟ-ⲓ̈.
j. ⲁⲩ-ⲕⲟⲧ-ⲉ.
k. ⲙ̄ⲡⲟⲩ-ⲟⲩⲟⲙ-ⲉⲥ.
l. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲟⲩ-ⲭⲟ-ⲟⲩ.
m. ⲁⲩ-ⲥⲟⲟ-ⲩ.
n. ⲙ̄ⲡⲟⲩ-ⲟⲩⲁϩ-ⲕ̄.
o. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲟⲩ-ⲫⲁⲁⲧ-ⲛ̄.
p. ⲁⲥ-ⲙⲟⲣ-ⲉⲕ.
q. ⲙ̄ⲡⲥ̄-ⲃⲟⲗ-ⲉⲫ.
r. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲥ̄ⲕⲁⲁⲛ.
s. ⲁⲥⲧⲁⲉⲓⲟⲟⲩ.
t. ⲙ̄ⲡⲥ̄ⲙⲉⲣⲓⲧⲧ̄.
u. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲥ̄ⲥⲡ̄ⲥⲱⲡⲫ̄.
v. ⲁⲥⲧⲁϩⲙⲛ̄.
w. ⲙ̄ⲡⲥ̄ⲧⲁϩⲙⲉⲛ.
x. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲥ̄ⲧⲃ̄ⲃⲟⲕ.
y. ⲁⲥⲕⲟⲧⲫ̄.
z. ⲙ̄ⲡⲥ̄ⲟⲩⲟⲙⲉⲛ.
aa. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲥ̄ⲭⲟⲫ.
bb. ⲁⲥⲥⲟⲟⲧ.
cc. ⲙ̄ⲡⲥ̄ⲟⲩⲁϩⲫ̄.
dd. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲥ̄ⲫⲉⲧⲧⲏⲩⲧⲛ̄.

B.
Pasáže z Nového zákona

[3] supposing that, since, if
[4] lo! behold! (marks a new moment in narrative)

1. ⲁϥ-ⲉⲓ ⲁϥ-ⲟⲩⲱϩ ϩⲛ̄-ⲕⲁⲫⲁⲣⲛⲁⲩⲙ[5]. Mt 4,13
2. ⲛ̄-ϥ-ⲛⲁ-ⲕⲱ ⲛⲏ-ⲧⲛ̄ ⲁⲛ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄-ⲛⲉⲧⲛ̄ⲛⲟⲃⲉ. Mt 6,15
3. ⲙ̄ⲡⲣ̄-ⲕⲣⲓⲛⲉ ϫⲉⲕⲁⲥ ⲛ̄ⲛⲉⲩ-ⲕⲣⲓⲛⲉ ⲙ̄ⲙⲱ-ⲧⲛ̄. Mt 7,1
4. ⲟⲩⲁϣ ⲙ̄-ⲙⲓⲛⲉ ⲡⲉ ⲡⲁⲓ̈. Mt 8,27
5. ⲉⲧⲃⲉ-ⲟⲩ ⲡⲉⲧⲛ̄ⲥⲁϩ ⲟⲩⲱⲙ ⲙⲛ̄-ⲛ̄ⲣⲉϥ-ⲣ̄-∅ⲛⲟⲃⲉ. Mt 9,11 alt.
6. ⲛ̄-ϥ-ⲙ̄ⲡϣⲁ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲓ̈ ⲁⲛ. Mt 10,37
7. ⲁⲙⲏⲉⲓⲧⲛ̄ ϣⲁⲣⲟ-ⲓ̈ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲙ. Mt 11,28
8. ⲃⲱⲗ ⲉⲣⲟ-ⲛ ⲛ̄-ⲧⲡⲁⲣⲁⲃⲟⲗⲏ[6]. Mt 13,36
9. ⲛ̄ⲛⲉϥ-ⲧⲁⲉⲓⲟ ⲙ̄-ⲡⲉϥⲉⲓⲱⲧ. Mt 15,6
10. ⲉϩⲣⲁⲓ ⲉϧⲛ̄-ⲧⲉ̈ⲡⲉⲧⲣⲁ[7] ⲧ-ⲛⲁ-ⲕⲱⲧ ⲛ̄-ⲧⲁⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ. Mt 16,18
11. ⲡⲃⲁⲡⲧⲓⲥⲙⲁ ⲛ̄-ⲓⲱϩⲁⲛⲛⲏⲥ ⲟⲩⲉⲃⲟⲗ ⲧⲱⲛ ⲡⲉ. ⲟⲩⲉⲃⲟⲗ ϩⲛ̄-ⲧⲡⲉ ⲡⲉ ϧⲛ̄-ⲟⲩⲉⲃⲟⲗ ϩⲛ̄-ⲛ̄ⲣⲱⲙⲉ ⲡⲉ. Mt 21,25
12. ⲉⲧⲃⲉ-ⲟⲩ ⲇⲉ ⲙ̄ⲡⲉⲧⲛ̄-ⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲉ ⲉⲣⲟ-ϥ. Mt 21,25
13. ⲧⲟⲧⲉ ⲁϥ-ⲕⲱ ⲛⲁ-ⲩ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄-ⲃⲁⲣⲁⲃⲃⲁⲥ[8]. Mt 27,26
14. ϥ-ⲙ̄ⲡϣⲁ ⲙ̄-ⲡⲙⲟⲩ. Mk 14,64
15. ⲧⲉ-ⲥⲙⲁⲗⲁⲧ ϩⲛ̄-ⲛⲉϩⲓⲟⲙⲉ. Lk 1,42 alt.
16. ⲉⲓⲥϩⲏⲧⲉ ⲅⲁⲣ ⲧ-ⲛⲁ-ⲧⲁϣⲉ-∅ⲟⲉⲓϣ ⲛⲏ-ⲧⲛ̄ ⲛ̄-ⲟⲩⲛⲟⲩ ⲛ̄-ⲣⲁϣⲉ. Lk 2,10
17. ⲁ-ⲥⲩⲙⲉⲱⲛ[9] ⲇⲉ ⲥⲙⲟⲩ ⲉⲣⲟ-ⲟⲩ. Lk 2,34
18. ϥ-ⲙⲉ ⲅⲁⲣ ⲙ̄-ⲡⲉⲛϩⲉⲑⲛⲟⲥ. Lk 7,5
19. ⲟⲩ ⲧⲉ. ⲁⲩⲱ ⲟⲩⲁϣ ⲙ̄-ⲙⲓⲛⲉ ⲧⲉ ⲧⲉ̈ⲓⲥϩⲓⲙⲉ. ⲟⲩⲣⲉϥ-ⲣ̄-∅ⲛⲟⲃⲉ ⲧⲉ. Lk 7,39 alt.
20. ⲃⲱⲕ. ⲧⲁϣⲉ-∅ⲟⲉⲓϣ ⲛ̄-ⲧⲙⲛ̄ⲧ-ⲉⲣⲟ ⲙ̄-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ. Lk 9,60
21. ⲡⲁⲉⲓⲱⲧ ⲁⲓ̈-ⲣ̄-ⲛⲟⲃⲉ ⲉ-ⲧⲡⲉ ⲁⲩⲱ ⲙ̄-ⲡⲉⲕⲙ̄ⲧⲟ ⲉⲃⲟⲗ. Lk 15,18
22. ⲙ̄ⲡⲁⲧⲉ-ⲧⲁⲟⲩⲛⲟⲩ ⲉⲓ. Jn 2,4
23. ... poslal svého syna ne ϫⲉ-ⲉϥⲉ-ⲕⲣⲓⲛⲉ ⲙ̄-ⲡⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲁⲗⲗⲁ ϫⲉⲕⲁⲥ ⲉⲣⲉ-ⲡⲕⲟⲥⲙⲟⲥ ⲟⲩϧⲁⲓ̈ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲟⲟⲧ-ϥ̄. Jn 3,17
24. ⲙⲉϥ-ⲉⲓ ϣⲁ-ⲡⲟⲩⲟⲉⲓⲛ. Jn 3,20
25. ⲙⲛ̄-ⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲧⲁⲓⲛⲩ ⲅⲣⲁⲓ̈ ϩⲙ̄-ⲡⲉϥⲧⲙⲉ.[10] Jn 4,44
26. ⲡⲉⲓⲱⲧ ⲅⲁⲣ ⲙⲉ ⲡⲱⲏⲣⲉ ⲁⲩⲱ ϥ-ⲧⲥⲁⲃⲟ[11] ⲙ̄ⲙⲟ-ϥ ⲉ-ϩⲱⲃ ⲛⲓⲙ. Jn 5,20
27. ⲡⲁⲟⲩⲟⲉⲓϣ ⲙ̄ⲡⲁⲧϥ̄-ⲉⲓ. Jn 7,6
28. ⲙ̄ⲡϥ̄-ⲟⲩⲱⲙ ⲟⲩⲇⲉ ⲙ̄ⲡϥ̄-ⲥⲱ. Sk 9,9
29. ⲧⲉⲧⲛ̄-ⲙ̄ⲡϣⲁ ⲙ̄-ⲡⲱⲛϩ̄. Sk 13,46
30. ⲧⲉⲛⲟⲩ ⲇⲉ ⲉⲓⲥϩⲏⲧⲉ ⲧ-ⲙⲏⲣ ϩⲙ̄-ⲡⲉⲡⲛⲁ. Sk 20,22 alt.
31. ⲁⲛ-ⲃⲱⲕ ⲉϩⲟⲩⲛ ⲉ-ⲡⲏ̈ ⲙ̄-ⲫⲓⲗⲓⲡⲡⲟⲥ[12] ⲡⲣⲉϥ-ⲧⲁϣⲉ-∅ⲟⲉⲓϣ. Sk 21,8
32. ⲛ̄ⲛⲉⲛ-ⲟⲩⲱⲙ ⲟⲩⲇⲉ ⲛ̄ⲛⲉⲛ-ⲥⲱ. Sk 23,12
33. ⲁⲩ-ⲣ̄-ⲛⲟⲃⲉ ⲁⲩⲱ ⲥⲉ-ϣⲁⲁⲧ ⲙ̄-ⲡⲉⲟⲟⲩ ⲙ̄-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ. Řím 3,23 alt.
34. ⲙⲛ̄-ⲁⲅⲁⲑⲟⲛ[13] ⲟⲩⲏϩ ⲛ̄ϩⲏⲧ-∅. Řím 7,18
35. ⲛ̄ⲧⲙⲛ̄ⲧⲉⲣⲟ ⲅⲁⲣ ⲁⲛ ⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲡⲉ ⲟⲩⲱⲙ ϩⲓⲥⲱ. Řím 14,17
36. ⲧⲉⲧⲛ̄ⲣ̄ⲛⲟⲃⲉ ⲉⲡⲉⲭ̄ⲥ̄. 1Kor 8,12
37. ⲙⲁⲣⲉϥϣⲁⲏ ϫⲉⲕⲁⲁⲥ ⲉϥⲉⲃⲱⲗ. 1Kor 14,13
38. ⲁⲛϩⲉⲛⲧⲉ̈ⲓⲙⲓⲛⲉ ⲟⲛ. 2Kor 10,11

---

[5] Kafarnaum – název města.
[6] podobenstvo.
[7] ⲡⲉⲧⲣⲁ = skála
[8] Barabáš.
[9] Simeon.
[10] ⲧⲙⲉ = ves, dědina, obec
[11] ⲧⲥⲁⲃⲟ = učit, poučovat // ukázat
[12] Filip
[13] ⲁⲅⲁⲑⲟⲥ ⲁⲅⲁⲑⲟⲛ =dobrý

39. ⲙ̄ⲡⲓϣⲱⲱⲧ ⲛ̄ⲗⲁⲁⲩ ⲡⲁⲣⲁ[14]ⲛ̄ⲛⲟϭ ⲛ̄ⲁⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ. 2Kor 11,5
40. ϥⲁⲩⲧⲃ̄ⲃⲟ ⲅⲁⲣ ⲥⲓⲧⲙ̄ⲡϣⲁϩⲉ ⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲙⲛ̄ⲧⲉϣⲗⲏ. 1Tim 4,5 alt.
41. ⲙ̄ⲡϣⲁϩⲉ ⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲙⲏⲣ ⲁⲛ. 2Tim 2,9
42. ⲙⲁⲣⲟⲩⲟⲩⲱϣⲧ ⲛⲁϥ. Žid 1,6
43. ⲟⲩⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲡⲉ ⲁⲩⲱ ⲟⲩⲙⲉ ⲡⲉ ϩⲉⲕⲁⲁⲥ ⲉϥⲉⲕⲱ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄ⲛⲉⲛⲛⲟⲃⲉ. 1Jn 1,9

[14] L 6.